32010R0407

12.5.2010. *SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE* L 118/1

UREDBA VIJEĆA (EU) br. 407/2010

od 11. svibnja 2010.

o uspostavi Mehanizma za europsku financijsku stabilnost

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 122. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Člankom 122. stavkom 2. Ugovora predviđena je mogućnost odobrenja financijske pomoći Unije državi članici koja se nađe u poteškoćama ili joj prijete ozbiljne poteškoće zbog izvanrednih okolnosti koje su izvan njezine kontrole.

(2) Navedene poteškoće može uzrokovati značajno pogoršanje međunarodne gospodarske i financijske situacije.

(3) Dosad najgora globalna financijska kriza i gospodarski pad koji su pogodili svijet tijekom protekle dvije godine ozbiljno su narušili gospodarski rast i financijsku stabilnost te prouzročili značajno pogoršanje stanja manjka i duga država članica.

(4) Produbljivanje financijske krize dovelo je do ozbiljnog pogoršanja uvjeta kreditiranja u više država članica što nije moguće objasniti samo ekonomskim fundamentima. Ako se u ovom trenutku povezano s nastalom situacijom hitno nešto ne poduzme, ona bi mogla ozbiljno ugroziti financijsku stabilnost Europske unije u cjelini.

(5) Kako bi se suočilo s iznimnom situacijom izvan kontrole država članica, čini se nužnim uspostaviti stabilizacijski mehanizam Unije za zaštitu financijske stabilnosti u Europskoj uniji. Takav bi mehanizam trebao omogućiti Uniji usklađen, brz i učinkovit odgovor na akutne poteškoće u određenoj državi članici. Do njegove aktivacije doći će u kontekstu zajedničke potpore EU/Međunarodnog monetarnog fonda (MMF).

(6) S obzirom na njihove posebne financijske posljedice, odluke o odobravanju financijske pomoći Unije na temelju ove Uredbe zahtijevaju uporabu provedbenih ovlasti koje bi trebalo dodijeliti Vijeću.

(7) U slučaju aktivacije ovog mehanizma, trebalo bi odrediti stroge uvjete ekonomske politike kako bi se zaštitila održivost javnih financija države članice korisnice i ponovo uspostavila njezina sposobnost samofinanciranja na financijskim tržištima.

(8) Komisija bi trebala redovito preispitivati traju li još uvijek iznimne okolnosti koje ugrožavaju financijsku stabilnost Europske unije u cjelini.

(9) Postojeći instrument koji pruža srednjoročnu financijsku pomoć državama članicama koje nisu članice europodručja kako je uspostavljen Uredbom Vijeća (EZ) br. 332/2002 [1] trebao bi ostati na snazi,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Cilj i područje primjene

Radi očuvanja financijske stabilnosti Europske unije, ova Uredba uspostavlja uvjete i postupke na temelju kojih se financijska pomoć Unije može odobriti državi članici koja ima poteškoće ili kojoj radi izvanrednih okolnosti koje su izvan njezine kontrole prijete ozbiljne gospodarske ili financijske poteškoće, uzimajući u obzir moguću primjenu postojećeg instrumenta koji osigurava srednjoročnu financijsku pomoć bilancama država članica izvan europodručja kako je utvrđen Uredbom (EZ) br. 332/2002.

[1] Uredba Vijeća (EZ) br. 332/2002 od 18. veljače 2002. o uspostavi programa kojim se osigurava srednjoročna financijska pomoć za platne bilance država članica (SL L 53, 23.2.2002., str. 1.)

Članak 2.

Oblik financijske pomoći Unije

1. Financijska pomoć Unije za potrebe ove Uredbe ima oblik zajma ili kreditnih linija odobrenih dotičnoj državi članici.

S tim ciljem, u skladu s odlukom Vijeća na temelju članka 3., Komisija se ovlašćuje da u ime Europske unije ugovori pozajmljivanja na tržištima kapitala ili kod financijskih institucija.

2. Nepodmireni iznosi kredita ili kreditnih linija odobrenih državama članicama u skladu s ovom Uredbom ograničavaju se na maržu raspoloživu u okviru gornje granice vlastitih sredstava za odobrena sredstva plaćanja.

Članak 3.

Postupak

1. Država članica koja traži financijsku pomoć Unije savjetuje se s Komisijom u suradnji s Europskom središnjom bankom o procjeni njezinih financijskih potreba te Komisiji i Gospodarskom i financijskom odboru dostavlja nacrt programa gospodarske i financijske prilagodbe.

2. Financijska pomoć Unije dodjeljuje se odlukom Vijeća kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije.

3. Odluka o odobravanju zajma obuhvaća:

(a) iznos, prosječni rok dospijeća, formulu za određivanje cijene, najveći broj obroka, razdoblje raspoloživosti financijske pomoći Unije i druga detaljna pravila potrebna za provedbu pomoći;

(b) uvjete opće ekonomske politike povezene s financijskom pomoći Unije kako bi se ponovno uspostavila zdrava gospodarska i financijska situacija u državi članici korisnici i njezina sposobnost samofinanciranja na financijskim tržištima; navedene uvjete određuje Komisija savjetujući se s ESB-om; te

(c) odobrenje programa prilagodbe koji je pripremila država članica korisnica kako bi ispunila ekonomske uvjete povezane s financijskom pomoći Unije.

4. Odluka o dodjeli kreditne linije obuhvaća:

(a) iznos, naknadu za raspolaganje kreditnom linijom, uvjete plaćanja za oslobađanje sredstava i vremensko razdoblje raspolaganja financijskom pomoći Unije te ostale detaljne uvjete potrebne za provedbu pomoći;

(b) uvjete opće ekonomske politike povezene s financijskom pomoći Unije kako bi se ponovno uspostavila zdrava gospodarska i financijska situacija u državi članici; navedene uvjete određuje Komisija savjetujući se s ESB-om; te

(c) odobrenje programa prilagodbe koji je pripremila država članica korisnica kako bi ispunila ekonomske uvjete povezane s financijskom pomoći Unije.

5. Komisija i država članica korisnica sklapaju memorandum o razumijevanju u kojem se detaljno određuju opći uvjeti ekonomske politike koje je utvrdilo Vijeće. Komisija dostavlja memorandum o razumijevanju Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Komisija uz savjetovanje s ESB-om ponovno pregledava opće uvjete ekonomske politike iz stavka 3. točke (b) i stavka 4. točke (b) barem svakih šest mjeseci te s državom članicom korisnicom raspravlja o promjenama koje su možda potrebne u njezinom programu prilagodbe.

7. Vijeće kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije odlučuje o mogućim prilagodbama prvotnih općih uvjeta ekonomske politike te odobrava revidirani program prilagodbe koji pripremi država članica korisnica.

8. Ako je predviđeno financiranje izvan Unije, posebno od MMF-a, podložno uvjetima ekonomske politike, dotična se država članica prvo savjetuje s Komisijom. Komisija razmatra mogućnosti koje se nalaze na raspolaganju na temelju instrumenta financijske pomoći Unije te usklađenost predviđenih uvjeta ekonomske politike s obvezama dotične države članice povezano s provođenjem preporuka Vijeća te odluka Vijeća usvojenih na temelju članka 121., članka 126. i članka 136. UFEU-a. Komisija obavješćuje Gospodarski i financijski odbor.

Članak 4.

Isplata zajma

1. Zajam se u pravilu isplaćuje obročno.

2. Komisija redovito provjerava je li ekonomska politika države članice usklađena s njezinim programom prilagodbe i uvjetima koje je utvrdilo Vijeće u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (b). U tu svrhu, država članica Komisiji dostavlja sve potrebne informacije te s njom u potpunosti surađuje.

3. Na temelju nalaza navedene provjere Komisija odlučuje o puštanju daljnjih obroka.

Članak 5.

Oslobađanje sredstava

1. Država članica korisnica unaprijed obavješćuje Komisiju o svojoj namjeri povlačenja sredstava iz njezine kreditne linije. Detaljna pravila utvrđuju se odlukom iz članka 3. stavka 4.

2. Komisija redovito provjerava je li ekonomska politika države članice usklađena s njezinim programom prilagodbe i uvjetima koje je utvrdilo Vijeće u skladu s člankom 3. stavkom 4. točkom (b). U tu svrhu, država članica Komisiji dostavlja sve potrebne informacije te s njom u potpunosti surađuje.

3. Na temelju nalaza navedene provjere Komisija odlučuje o oslobađanju sredstava.

Članak 6.

Poslovi pozajmljivanja i uzajmljivanja

1. Poslovi pozajmljivanja i uzajmljivanja iz članka 2. obavljaju se u eurima.

2. Komisija i država članica korisnica pregovaraju o karakteristikama uzastopnih obroka koje Unija pušta na temelju instrumenta financijske pomoći.

3. Kada Vijeće donese oduku o zajmu, Komisija se ovlašćuje za pozajmljivanje na tržištu kapitala ili od financijskih institucija u najpogodnijem trenutku između planiranih isplata kako bi optimizirala troškove financiranja te zaštitila svoj ugled izdavatelja Unije na tržištima. Sredstva koja su prikupljena, ali još nisu isplaćena, trajno se drže na namjenskom gotovinskom računu ili računu vrijednosnih papira kojim se upravlja u skladu s pravilima koja se primjenjuju na izvanproračunske operacije te se ne mogu koristiti za druge ciljeve osim pružanja financijske pomoći državi članici na temelju tog mehanizma.

4. Ako država članica dobije zajam koji sadrži klauzulu o prijevremenoj otplati te odluči iskoristiti tu mogućnost, Komisija poduzima potrebne korake.

5. Na zahtjev države članice korisnice te ako okolnosti dopuštaju poboljšanje kamatne stope na zajam, Komisija može refinancirati cijeli ili dio svog prvotnog zajma ili restrukturirati odgovarajuće financijske uvjete.

6. Gospodarski i financijski odbor se redovito obavješćuje o kretanjima operacije iz stavka 5.

Članak 7.

Troškovi

Troškove koji su nastali za Uniju pri sklapanju i obavljanju svih operacija podmiruje država članica korisnica.

Članak 8.

Upravljanje kreditima

1. Komisija utvrđuje aranžmane potrebne za upravljanje zajmovima s ESB-om.

2. Država članica korisnica otvara poseban račun za upravljanje dobivenom financijskom pomoći Unije kod svoje nacionalne središnje banke. Također, ona prenosi glavnicu i kamate dospjele po kreditu na račun kod ESB-a četrnaest radnih dana sustava TARGET2 prije odgovarajućeg datuma dospijeća.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 27. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, Europski revizorski sud ima pravo provesti u državi članici korisnici sve financijske kontrole ili revizije koje smatra potrebnim povezano s upravljanjem navedenom pomoći. Komisija, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara, ima posebno pravo poslati svoje dužnosnike ili propisno ovlaštene predstavnike da u državi članici korisnici provedu tehnički ili financijski nadzor ili revizije koje smatraju potrebnim povezano s navedenom pomoći.

Članak 9.

Preispitivanje i prilagodba

1. U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe te prema potrebi svakih šest mjeseci nakon toga, Komisija prosljeđuje Gospodarskom i financijskom odboru i Vijeću izvješće o provedbi ove Uredbe te nastavku izvanrednih okolnosti koji opravdavaju donošenje ove Uredbe.

2. Kada je to potrebno, izvješću se dodaje prijedlog za izmjene ove Uredbe kako bi se mogućnost dodjeljivanja financijske pomoći prilagodila bez utjecaja na valjanost već donesenih odluka.

Članak 10.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxelessu 11. svibnja 2010.

Za Vijeće
Predsjednica
Á. GONZÁLEZ-SINDE REIG